

SLOVENSKI NAROD.

izimši udeležje in praznike, ter velja po pošti prejem za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrst. leta 4 gld., za — Za jugljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrst. leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrst. leta. — Zatuje dežele toliko več, kakor poštinske znaša. — Plačuje se po četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvu uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 " 50 "
„ četrst. leta	3 " 30 "
„ jeden mesec	1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 0 kr. za četrst. leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 " — "
„ četrst. leta	4 " — "
„ jeden mesec	1 " 40 "

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslatitudi naročnina, drugače se ne ozira na dotedno naročilo.

Upravnštvo „Stov. Naroda“.

Ob novem letu.

Pričeli smo novo leto in slednje predstavilo se nam je s tako nizko temperaturo, kakeršno že dlje časa opazimo na barometru, ki kaže utripanje evropskih bora, razenjih državnih papirjev in evropske politike sploh. Mej običajne novoletne čestitke umeševalo se je letos skoro stereotipno vprašanje: Kaj pa letos? Romo li se dalje uživali blaginjo če tudi oboroženega miru, ali pa nam je pričakovati ljute vojne, ki se podobila v dimenzijah, doslej še nekuvenih?

Dasi si vsakdo želi blaženega miru, si vender nihče ne prikriva, da nam novo leto donaša mnogo in jako opasnih známenc. Nihče sicer ne zna pravega povoda krvavi vojni, katera bi pogolnila toliko človeških bitij in toliko narodnega blagostanja, a najbladnokrvnejšemu človeku se dozdeva, da je položaj z novega leta pričetkom opasnejši, nego je bil še pred štirinajstimi dnevi. Glavne tri velesle,

ki so v prvi vrsti udeležene: Avstrija, Nemčija in Rusija še vedno zatrjujejo, da vojne ne želé, a kljub temu se na vse strani zagotavlja, da je vojna že pred durmi in časniki vseh strank in jekov nam za novoletnico podajajo članke, v katerih razpravljajo vprašanje: „Vojna ali mir?“

Citajoč te članke nesmo o položaji mnogo modrejši, kajti kaj gotovega nam nobeden ne pove. Vsa nevarnost odstranila bi se, pravi prvi, ko bi se nazaj umaknile vojne čete ob avstrijski, nemški in ruski meji. To bilo bi pač jednostavno sredstvo, katerega se pa nobena velesila ne bode poslužila, ker jej razmere in njena čast ne dopuščajo. Drug list pa pripoveduje, da Nemčija želi odločitve v štirinajstih dneh in da je to smoter diplomatskih pogajanj med Berolinom in Peterburgom ter da Bismarck zahteva, naj bi Rusija stopila z Nemčijo v prijateljsko zvezo, popustila svojo politiko „proste roke“ ter pretečo svojo strategično postojanko v Kongresovki, ki je kakor orjašk klin ali mogočna bastija potisnjena med Avstrijo in Nemčijo.

Bismarck je sicer v nemškem državnem zboru sam povedal, da ima vedno dvoje železo v ognji, vendar nam nedostaje prave vere v rečeno kombinacijo, pri katerej je menda bolj uplivala časnikarska domisljija, nego faktična resnica. Istina pa je to, da Rusija odločno javlja, da so vsa njena obroževanja stroga notranja zadava, glede katero si ne da ničesar predpisavati, istina, da so ruske čete ob meji silnejše, nego treba, da se ohrani mir, da morajo torej tudi sosedne države pravočasno skrbeti, da je toj ne najde nepripravljenih.

Kake bodo posledice vojne? Tako zopet ugibajo drugi listi. V tem vprašanju vzbudil je veselost celo v resnobnih krogih ter stekel si venec lavorov „Pester Lloyd“, prorokuje, da je Rusije poraz neizgiben ter da jej bode po vojni Nemčija vzela razen Jbalijskih pokrajin tudi Peterburg, Avstrija pa Kongresovko in vse južno ruske kraje s Kijevom in Odeso. Ne gledá na to, da je kardiinalna hiba, zaničljivo prezirati sovražnikove sile, nemamo posebnega zaupanja v Peštanskih gospodov bistromnost, ker se še dobro spominamo, kako so nekdaj s stotinjo vojakov z godbo na čelu misili zavojevati Bosno in Hercegovino.

Odročilne osobe na Ogerskem same položaj zmatrajo resneje, nego gospodje pri „Pester Lloyd“. Ministrski predsednik Tisza odgovoril je namreč na Banffyjevo novoletno čestitko: Ako svetovni položaj ne bude kvarno uplival, bude se posrečilo uravnavati ogerske finance. On (Tisza) upa še sedaj, da se bodo izognili vojni nevarnosti. Ogerska in javnomnenje bodelnikdari zvala vojne, akose jej pavojna usili, bode Ogerska izpolnila svoje mesto. Več neče in nemore povedati, ker bi pesimizem bil neopravilen, a optimizem napaka.

Iz vsega tega se vidi, da je položaj res zelo napet, vendar še nesmo izgubili vsake nade, da se državnim krmilarjem posreči, odvrniti preteče zlo in obvarovati nas vse groze, ki je vsekdar v zvezi z veliko vojno.

Govor poslanca Šukljeja v deželnem zboru kranjskem

dne 16. decembra 1887.

(Po stenogr. zapisniku.)

(Konec.)

V narodno-gospodarskem oziru prvi s tem, da se bode hipotekarni kredit ojačil. Saj bi lahko posneli vzgled predarlskega deželnega zobra, ki misli ustanoviti tudi neko poroštvo za hipotekarne upnike. To bi se dalo doseči s tem, da se tistim hipotekarnim upnikom, ki naznajo deželnej zavarovalnici svoje hipoteke in plačajo neko pristojbino, varuje pravica do odškodnine tudi v tem slučaju, ako je posestnik sam navlač prouzročil požar.

Drugič bi jaz mislil, zmanjšalo se bode število požarov namreč — seveda, to je petitio principii — ako se praktično izvede to načelo, da nikakor ne gre više zavarovati kak objekt, nego bi mogla znašati sploh mogoča škoda. Ako se sploh nič previšoko ne ceni, potem odpadejo tisti spekulativni požari, — „Speculationsbrände“ — pri katerih posestnik sam zapati misleč: Dobro sem zavarovan, bom imel dobiček vsled požara! Tudi sicer bi se dalo število požarov zmanjšati, aki bode hudobnež, kateri misli rudečega petelina posaditi

LISTEK.

Oci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

XII.

(Dajte.)

S spoznavanjem mu odgovarjajo: Danes je petek s... sve... sve... tlost.

— A? Kaj? kaj? kaj govorite? ponavljata uradnik z naporom.

— Petek je danes, vaša s... s... s... tlost.

— Kako? Kaj? kaj je to, petek? Kak petek?

— Petek, vaša s... s... s... tlost, dan v tednu.

— No... ali mi misliš ti učiti?

Matvej Ilijč bil je ravno tak uradnik, dasi se je smatral liberalnega človeka.

— Svetujem ti, dragi moj, da greši h gubernatorju na spomenek, dejal je Arkadiju: saj me razumeš, tega ti ne svetujem, češ, da se držim starega mišljenja, da bi bilo nujno hoditi se veli-

kašem poklanjat, temveč radi tega, ker je gubernator — olikan človek; poleg tega želiš se gotovo seznaniti s tukajšnjim občinstvom . . . Upam vsaj, da nisi kak medved? Pojutranjem dà on velik ples.

— Ali pojdate vi na ta ples? vprašal je Arkadij.

— Saj ga radi mene daje, odgovoril je Matvej Ilijč z nekakim sožaljenjem. — Ali plešeš?

— Plešem, pa slabo.

Škoda. Marsikoja prijetna dama je tu, pa tudi je sramota za mladega človeka, če ne zna plesati Rečem ti zopet, da ne govorim tega pod uplivom starih mišljenj; jaz nikakor ne mislim, da mora biti pamet v nogah, a byronizem je smešen, il a fait son temps.

— Vendar, striček, vendar ni byronizem, ne...

Seznanil te bom s tukajšnjimi gospomi, vzel te bom pod svoje krilo, prekinil ga je Matvej Ilijč, ter se samozadovoljno zasmehal. — Toplo ti bo, ali ne?

Sluga je ustopal ter javil prihod predstojnika kazničnega, sladkookega starčka s stisnenima ustnicama, ki je nenavadno ljubil priredo, posebno poleti, ko si, kakor se je izražal: „vsaka bučelica iz vsake etaveličice srča medicico . . .“ Arkadij je odšel.

Našel je Bazarova v gostilni, kjer sta se ustavila ter ga dolgo pregovarjal, da gresta h gubernatorju. „Ne kaže drugega!“ dejal je konečno Bazarov: „Kakor si postelješ — tako boš ležal. Prišla sva gledat pomeščkov, torej jih poglejva!“ Gubernator vsprijel je mladeniča ljubeznivo, a ni jima ponudil sedežev in tudi sam ni sedel. Vedno se je držal uradniško. Zjutraj oblekel se je v tesno uradniško obleko in nenavadno ozek zavratnik, niti jedel niti pil ni do sita — vedno je imel opraviti. V guberniji dejali so mu „Bourdalone“ cikajoč s tem, ne na poznamega francoskega propovednika, temveč na burdo. *) Povabil je Kirsanova in Bazarova k sebi na ples, in čez dve minuti povabil ja je zopet, zinatrajoč ja že za brata in nazivajoč ja Kajsarova.

Ko sta se od gubernatorja vračala domov, skočil je najedenkrat iz jedne mimo drdrajočih drožek človek male rasti, v slavofilski surki ter z vsklikom: „Evgenij Vasiljev!“ povitel k Bazarovu.

— A! vi herr Sitsnikov, dejal je Bazarov ter koral po tlaku naprej: — kako prihajate vi sem?

*) Kaluža, slabo pivo.

(Dalje prih.)

na sosedovo streho, znal, da ga ne spravi več na beraško palico, ampak se mu škoda vsa izplača, potem bode bržkone mnogokrat odstopil od svoje zlobne nakane.

Mogoče bode tudi v neko organično zvezo z deželno zavarovalnico spraviti ob jednem našo stavbeno in požarno policijo. Občine bodo sedaj imele interes na tem, da se strogo vrše določila stavbenega reda. Tiste hiše brez dimnikov bodo kmalu zginile in vsak posamezni lastnik bode gledal na to, da si omisli solidno ozidje in trdno streho, zlasti, ako se posamezni zavarovalni objekti razdele po nevarnosti v razrede z nekimi posebnimi tarifi za premije.

In še jedno, gospoda moja, kar tudi govoriti za moj nasvet. Terjatjam te deželne zavarovalnice, — ako jo osnujemo na obligatoričej podlagi — pričajala bi pravica politične eksekucije, ne bi trebalo pravnih troškov. Saj veste, kako se dandanes godi. Vsako še tako solidno društvo ima potujoče agente, ki dostikrat niso posebno zaupljivi ljudje. pride h kakemu gospodarju, nadleguje ga; gospodar se ga ne more odkrižati, naposled privoli in podpiše. Pa mnogokrat znal ni, kako pogodbo je sklenil! Najedenkrat treba plačati dotčno premijo, gospodar ne more, in zstanke malih goldinarjev izterjajo čestokrat odvetniki, in tu je hipoma kakih 50—60 gld. pravnih troškov. Vse to bi odpadlo.

Jaz mislim torej, gospoda, da sem povedal do velj takih momentov, ki govore iz stvarnih ozirov za moj predlog.

Formalnih ugovorov se ne bojim. Istina je sicer, da mi prav za prav v deželnem zboru kranjskem kompetentni nismo za sklepanje takega zakona, s katerim bi se ustanovila deželna zavarovalnica, kakor jo danes predlagam. Kakor hitro siloma koga zavarujete, je to nek segljaj v civilno pravo in zakonodajstvo o civilnem pravu pripada po § 11 lit. k državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867 št. 141 drž. zak. izključno državnemu zakonu dajstvu. Ali gospoda te zapreke se nam vender ni treba zbiti. Mi imamo po svojem deželnem redu § 19. drugi odstavek pravico, posvetovati se in na svete stavljati o vseh splošnih zakonih in napravah, katere tirja potreba in blagor dežele naše. Stopeč na tem stališči pozivljamo torej lahko visoko vlado, da nam ona potom državnega zakona torej s privolitvijo državnega zabora omogoči, da smemo sklepiti tak deželni zakon, s kojim se obligatorno zavarovanje uvede v deželi kranjski.

Ako bi pa kdo ugovarjal, da s tem omejimo delokrog ogerskih zavarovalnic in pridemo v neko protislovje z carinsko in trgovsko zvezo, ki združuje obe državi, — potem, gospoda, je tak ugovor neterminen. Član XX. tega zakona zabranjuje le, da bi se drugače postopalo z ogerskimi delniškimi društvami in zavarovalnicami, nego z tustranskimi. Tega pa jaz nikakor ne nameravam, jaz hočem naše zavarovalnice ravno tako omejiti, kakor prekolitanske.

Kar pa se pogodb z drugimi državami tiče, bi jaz opozarjal na to, da imajo skoro vsi kantoni Švice neozirajoč se na trgovinsko pogodbo z našo državo že take zavarovalnice z obligatornim zavarovanjem in sicer ne le za neprimičnine, ampak v mnogih kantonih tudi za premičnine. V sosednji Nemčiji, na Bavarskem, Virtenberškem, Saksonskem, i. t. d. nahajamo jih tudi, in povsod so se obnesle tako dobro!

Gospoda, jaz sem pri kraju.

Z ozirom na vse to, kar sem povedal, opozarjal bi gospode, da mi nesmo prvi deželni zastop, ki se je s tem bavil. Skoro v vseh avstrijskih deželih zborih prodriajo take ideje, ne glede na narodnost, naj bodo večine nemške ali slovenske, liberalne ali konservativne, skoro povsod se lotijo tega vprašanja. Saj iz tega izvira tudi oni srd publicističnih organov privatnih zavarovalnic nasproti takim intencijam deželnih zborov, nek srd, ko se včasih prav komično izražuje. V „Ehrenzweigu“ berem jadijanje: „Die Landtage bilden den Tummelplatz für die Staatsmänner, welche ihre Inspirationen vom Tage holen, und sie folgen willig den populären Schlagworten, bei denen man nicht viel zu denken hat.“ Nič za to, gospoda, naj piše mož, kakor koli mu drago, ali ta prikazen, da se isto vprašanje čuje sedaj v Bregenu in zopet v zlatej Pragi, da se je isto vprašanje sprožilo v šlezkem deželnem zboru in ravno tako pri nas na Kranjskem, ta prikazen dokazuje, da je misel zdrava, da se ta misel

v istini ujema z dejanskimi potrebami naše dežele.

Prvič ni, da se je kranjski deželni zbor moral baviti s tem vprašanjem. Leta 1869 je že v pravkratkem govoru dr. Razlag sprožil to misel. Lanskega leta je poročevalec finančnega odseka za deželni zaklad predlagal resolucijo v tem zmislu in uverjen sem, da bi bili imeli že lani večjo debato o tem predmetu, ako ne bi bil pričel deželni zaklad v debato stoprav v zadnji poleg tega se večerni seji. Letos si jaz jemljam čast, da stavim bolje koncizn predlog, katerega sem ondan izročil, predlog, podpisani od mnogih mojih tovarišev in častitih somišljenikov, predlog, kateri se glasi:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, z vso temeljitoščjo in pažnostjo pretresati vprašanje deželne zavarovalnice z obligatornim zavarovanjem poslopij proti požaru, v to svrhu pripraviti statistično gradivo, v dogovor stopiti z visoko vlado ter v prihodnjem zasedanji deželnemu zboru izročiti primerne predloge.

Jaz priporočam ta svoj predlog prav toplo slavnemu zboru. V formalnem oziru pa nasvetujem, da se izroči upravnemu odseku. (Klici: Drobno, dobro!)

Interpelacija poslanca dr. Volarića v isterskem deželnemu zboru

dne 1. decembra.

Z ozirom na ta le fakta:

1. Po službenem popisu prebivalstva l. 1880. je v Istri 284,154 vseh prebivalcev in to 164.736 Slovanov (121,733 Hrvatov, 43.004 Slovenci) nasproti 114.291 Italijanov.

Vkljub temu večina uradnikov, posebno pri političnih uradilih, ne pozna jezika večine prebivalcev; hravski jezik v službenih oglasih ali se ne rabi, ali se pa nečuvano pači; javni službeniki na državnej železnici Divača Pulj tudi ne znajo hravščega, odnosno slovenskega jezika; tudi imena postaj niso pisana v tem jeziku; to velja tudi o napisih na c. kr. uradih. V primeru naj se spomnim, da pri političnem oblastvu v Volovskem okraju, ki je čisto hravski, odnosno slovenski, niti perovodni politični uradniki ne znajo ni hravščini ni slovenski, ter se z narodom ali ne razumejo, ali se morejo posluževati tolmača, ali je narod prisiljen rabiti drugi jezik, v katerem se ne zna dobro izraziti.

I tega izvira naravno, da se tudi zapisniki s strankami sestavljajo v tujem jeziku.

Krivica je tem veča, da se hravskim, odnosno slovenskim strankam občine piše italijanski ali nemški, na njih hravščine in slovenske dopise, dočim se Italijanom tudi na italijanske dopise odgovarja italijanski.

2. Na vprašanje za osnivanje hravščih ali slovenskih šol ali paralelk ne daje se odgovora cele mesece, včasih tudi ne na leta dni.

3. Novoizvoljenim članom zboru, naj bodo Hrvatje ali Slovenci, in to čisto hravščih ali slovenskih volilnih okrajev, dajó se v zmislu § 52 deželnega volilnega reda dokaznice o izvolitvi, pisane v nemškem in italijanskem jeziku.

Pri odprtji zborovega zasedanja vladni pooblaščenec ni spregovoril ni besede v jeziku naroda, katerega si podpisani štejejo v čast zastopati, v jeziku večine prebivalcev v deželi, če tudi rabi oba jezika vladni pooblaščenec v zboru dežele Goriške nam sosedne in slične po narodnosti prebivalcev.

4. Imenovanje vladnega pooblaščenca za zbor je sicer po § 37 deželnega reda posel prevzetenega gospoda namestnika, ja ne moremo, da ne opomnimo, da nas je imenovanje sedanjega pooblaščenca c. kr. vlade potrdilo v veri, da se do sedaj na slovansko večino prebivalstva v Istri ne jemlje nikakega ozira, ker je on clovek eminentno politične barve, kateri je še v tej zborški periodi pripadal mej odločnejše pristaše italijanske stranke tega zabora, kateri se je kakor okrajni glavar prej v Dalmaciji a pozneje v Lošinji mnogokrat in tudi brez razlogov stavil v očitno opreko s svojim službenim položajem in z opravičenimi, zakonitimi zahtevi prebivalstva v prasanji njegovih polit. pravic.

5. Nekatere teh stvari, bile so že očitane v tem visokem zboru, ali vladni zastopnik dela se, kakor bi jih ne bil čul.

Celo to stanje ne odgovarja ni najmanj nameram vzvišenega našega Vladarja in večkratnim izjavam osrednje državne vlade, a je naravnost protivno temeljnemu državnemu zakonu od 21. decembra 1867. št. 142 posebno članku XIX. tistega.

Zato podpisani stavijo interpelacijo:

1. Misli li visoka vlada urediti stanje v Istri tako, da se bodo dejanski izvrševala politična prava hravščega odnosno slovenskega naroda v Istri, zamenčena v temeljnih državnih zakonih in posvečena večkrat izjavljenimi namerami Njegovega Velečastva?

2. Ako visoka vlada ne misli še na to, kako opravičuje to svoje postopanje in kaki razlogi jo zadržujejo, da ne ustreza željam in pravicam večine

prebivalstva te dežele, znamenite v državnej zvezi iz prevažnih razlogov,

Dr. Ivan Volarić s. r.
in podpis ostalih članov manjšine.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. januarja.

Letos je vlažno vsem deželnim zborom razen moravskega predložilo predlogo o urejenji sanitetnih razmer. Upravni odsek spodnjeavstrijskega deželnega zboru se je sicer izrekel načeloma za za vladno predlogo in tudi priznal, da občine niso nesposobne same urediti sanitetne službe, a je vendar mislil, da ne kaže prenagliči se in bode nasvetoval, da se vladna predloga izroči deželnemu odboru, da bode razne stvari poizvedovali in drugo leto stavljal deželnemu zboru svoje predloge.

Vnanje države.

Veliko se je poslednje dni govorilo o nekih ponarejenih pismih, s katerimi so neke osobe hoteli pri carji očrneti nemško politiko. Sedaj je dočlena pisma objavil s precej ostrom političnim uvodom oficjalni „Reichsanzeiger“ v Berolini. Objavljene dotednih pisem bote pa težko kazijo spremeno sedanjih političnih položaj. V uvodu pravi oficjalni list, da je znano, da je ruski car ukazal izvestiti nemškemu kancelarju neka pisma, ki se tičejo bolgarske politike, da preiskuje njihov vsebinsko in njihov izvor. Pokazalo se je, da so pismi ponarejeni z namenom, da bi sumničila nemško politiko. Ko bi bili ti papirji pristni, bi bil pač opravičen sum, da nemška politika ni poštena, kajti nemška vlada je takoj z začetka zmatrala Koburžana podjetje za nepravilno, kar nasprotuje mejnaročnim pogodbam. To je naznanila uradno vsem vladam, tudi ruskej. Nemška vlada, ki si prizadeva, kar je naravno, da ohrani zaupanje prijateljskih vlastij v svojo odkritost in zanesljivost, je imela dovolj povoda, da kazati da dotedna pisma niso prista. Pokazalo se je, da princ Koburški ni nikdar dopisoval z grofino Flandersko in da princ Reuss ni nikdar dal tacih političnih pojasnil, kakor se zatrjuje. Tudi odnošaji, ki se pripisujejo drugim visokim ospbam, so izmišljeni. Dotedna pisma so se stavila, da bi se vzbudilo nezaupanje med evropskimi vlastmi, ter nemajo никакve faktične podlage. Kdo je dotedna pisma ponaredil, se ni moglo dognati. Prvi ponarejeni akt je pismo princa Koburškega grofinji Flanderski s 27. dne avgusta, v katerem piše, da bi ne bil šel v Bolgarijo, da ni dobil povoljnih potočil iz Berolina. Tu je razvidno iz popolnem avtentične note o tajnih nazorih nemške vlade, katero je pisal lastnoročni princ Reuss, ter jo je Koburžan priložil svojemu pismu. Hkrati prosi princa Koburškega grofinjo, da naj nagovarja svojega brata kralja rumunskega, da počasti zanj svoj upliv v Peterburgu. Imenovana diplomatična nota princa Reussa je tudi ponarejena. Drugi ponarejeni papir je pismo, katero je bil pisal veleposlanik Reuss Koburžanu. V tem pismu je pisano, da je zasedanje bolgarskega prestola vprašanje osobne iniciative, katere pa oficijalno še niso podpirali nemška vlada. Iz tega pa se ne sledi da ne bi nemška vlada oficijalno podpirala tacega podjetja v interesu evropskega miru in nemške politike. Kakor so tudi neugodni in sovražni akt nemške vlade, vendar se utegnejo pokazati kmalu čuvstva, katera goji na skrivnem. Tretji akt je pismo princa Koburškega grofinji Flanderski s 16. dne septembra, v katerem piše, da mu je navzlič očitnej borbi, katero vede Nemčija proti njemu, nek nemški agent zagotavlja, da se v kratkem utegne nemška politika zanj na najugodnejši način spremeniti. Postopanje Nemčije je zavisno od rešenja resnih vprašanj, o katerih se pogajata Nemčija in Rusija. Četrти papir je pismo princa Koburškega grofinji Flanderski, v katerem piše, da je dobil iz Berolina neposredno izvestje, da se je pri shodih kneza Bismarcka z grofom Kalnokyjem in Crispijem obširno razgovarjalo o osobi Bolgarije. Gotovo je, da so centralne vlasti naklonjene Bolgariji in želje, da Bolgarija ne bude dala nikacega povoda, da bi jej morale odtegniti svojo naklonjenost.

Ruski listi odstopu Rističa v Srbiji ne pripisujejo velike važnosti. Da bi Srbija v vojni pomagala Avstriji, skoro ni misliti, ker bi se uprla narod. Tu moramo omeniti, da večina russkih listov tudi Rističevemu nastopu ni pripisovala posebne važnosti. Nekateri so trdili, da se Ristič ne bo mogel dolgo obdržati.

O srbskej ministerskej krizi se poroča, je kralj bil vsprijel Garašanina, Piročanca in Matovića, 23 radikalcev, potem pa več vodil libralcev. Posvetoval se je z njimi o položaji. Najbrž prideo radikalci na krmilo, ker so se izrekli kraljevo vnanje politiko. Samo zistran imenov ministra vnanjih zadev in amnestije se neso tudi mogli s krono sporazumeti.

Nemški zvezni svet se snide, predsnide državni zbor. Posvetoval se bode o razni devah zlasti o preskrbovanju starih in onem delavcev. Dotična predloga se bode potem ložila državnemu zboru.

Bivši angleški minister Dilke objavlja Fortnightly Review članek o angleški Navel je neko izjavo generala Wolseley-a,

misli, da je angleška vojska slabo organizovana in predraga. Izvežbana je po starem sistemu in smešno teatralično oblečena. Večina častnikov ni zmožna, poveljevati v moderni vojni. Lord Wolseley misli, da se mora pomnožiti vojska doma, v Indijo pa poslati še 10.000 evropske pehote. Dilke misli, da bi morala se uvesti občna vojna dolžnost.

Dopisi.

S Krškega 30. decembra. (Šolarska kuhinja.) — Po večjih mestih so se zelo začeli zanimati za ubogo šolsko mladino. V ta namen se snujejo društva, katera preskrbujejo ubogim šolarjem opoludne tople jedi. — Tudi pri nas smo imeli že lansko leto jednak napravo, katera se je tudi za letošnje šolsko leto ponovila. P. n. udje te "šolarske kuhinje", pred vsem rahločutne gospé in gospodične, plačujejo na mesec primerne doneske ali pa pogosté na domu primerno število otrok. Na ta način je mogoče že od 14. novembra t. l. vsaki šolski dan pogostiti z juho in z mesom ali s kako drugo jedjo do 40 ubogih otrok ljudske šole, ki morajo čakati opoludne na popoludanski pouk. — Plačujejo pa na mesec po 5 gld. blagorodna gospa Hočvar Josipina; po 1 gld. gospé: Ausetz Viljemina, Gabršek Ernestina, Gregorin Josipa, Mencinger Marija in Pfeifer Marija, gospica Wessner Maaria in gospod Weiglein Henrik; po 50 kr. gospé: Engelberger Klotilda, Ferk Leopoldina, Grebenec Ana, pl. Gspan Marija, Jugovic Franjica, Kobal Julija, Rampret Terezija, Stanzer Marija, Sešek Ana, Vanič Marija, Waschica Ždenka, Wingler Marija in Neimenovana, gospici: Havelka Amalija in Micheli Marija in gospodje: Bezaj Josip, Klein Anton in Romih Tomaž; po 40 kr. gospé: Hirschberg Ivana, Krapš Alojzija in Verbič Marija; po 30 kr. gospé: Gabrič Alojzija, Jermanu Klementina, Lesjak Ana, Perhavec Franjica, Zazula Hedviga in gospodje: Golf Leopold, Reichel Fran in Reichel Karol. Na domu dajo hrano na dan: 2. otrokama gospa Gregorič Franjica, po 1. otroku gospé: Janež Terezija, Kersnik Berta, Lapajne Julija, Ravnikar Marija, Rupert Marija, Schener Alojzija in Zesser Ivana in gospod Božič Josip. — Vsem blagim podpornikom "šolarske kuhinje", posebno nežnočutnim damam, izreka se s tem presrčna zahvala, tako tudi gospema M. Michelovi in E. Gabršekovi, ki se z veliko po žrtvovalnostjo trudita, da kuhata hrano in strežeta onim šolarjem, za katere se plačuje v denarjih. — Ta vzgled naj bi posnemali mladinoljubi tudi po drugod!

Domače stvari.

(Papeževa slavnost) vršila se je v Ljubljani res veličastno. Na predvečer bilo je vse mesto razsvetljeno in je razun javnih poslopijih bilo videti le malo temnih oken. V nedeljo se je vršila cerkvena slavnost ob 1/2 10. uri. Propovedoval je kanonik g. Kulavec, g. knezoškop pa je imel pontifikalno sv. mašo. V kloped rudeče prepreženih so se udeležili sv. maše gg. deželnih predsednik baron Winkler in deželne sodnije predsednik Kočevar z mnogimi uradniki, deželni glavar grof Thurn z deželnim odborom in več deželnimi poslanci, ves častniški korps tukajšnje garnizije, mestni župan gospod Grasselli z mnogimi mestnimi odborniki itd. Zvečer ob 1/2 6. uri se je vršila slavnost v redutni dvorani v pričo gori omenjenih dostojanstevkov in mnoge odlične gospode Ljubljanske. O sv. Očetu govorila sta gg. kanonik Čebašek in ravnatelj Povše in temeljito opisavala njegove ne precenljive zasluge za katoličanstvo. Društvo "Slavec" pod vodstvom g. Stegnarja pelo je izborno dva zabora; Himno papežu na čast, zloženo od Försterja, in dr. Ipvacovo krasno: "Kdo je mar?", slednjo pesem s spremjevanjem godbe domačega pešpolka, katera je tudi o pričetku slavnosti igrala ouverturo. Pri obeh zborih je Medenov mili glas očaral vse občinstvo. Bariton-solo v "Kdo je mar" pel je g. Dečman krepko in precizno. Po tej pesni je nastopal g. kanonik Klun in omenjajoč slavne Habsburške rodbine vedno zvestobo do sv. katoličanske cerkve in rimskega prestola, klical slava cesarju Franu Josipu. Naudušeni slava-klici so doneli po dvorani in vse občinstvo je stojé poslušalo cesarsko himno, katero je zapel "Slavec", spremjan od godbe. Potem je stopil na oder g. knezoškop in se zahvaljeval deželnemu zboru, mestnemu zboru Ljubljanskemu in vsemu Ljubljanskemu prebivalstvu, da so tako sijajno slavili sv. Očeta. Prečita telegram, katerega je prejel od sv. Očeta, ki pooblašča gospoda

knezoškofa, podeliti navzočnim svoj blagoslov. Gospod knezoškop blagoslov potem vse zbrano občinstvo. S tem je bila slavnost končana. Pripomnimo še, da je slavnost bila slovenska tako glede neuradnega občinstva, tako glede jezika, v katerem se je vršila. Zasluga je to prelata g. dra. Čebaška, ki si je za te slavnosti stekel preobilo zaslug.

(Dnevni red X. seje deželnega zборa kranjskega) v Ljubljani dne 3. januarja 1888 ob 10. uri dopoludne. 1. Branje zapisnika IX. deželnega zborške seje dne 29. decembra 1887. 2. Naznanilo deželnega zborškega predsedstva. 3. Deželnega odbora poročilo o preiskavah in delih, zvršenih v namen osuševanja Račenske doline in njenih sosednih dolin. 4. Poročilo finančnega odseka o načrtu zákona, s katerim se določujejo posamezne spremembe o postopanji glede pravic, podvrženih po sešarskem patentu z dne 5. julija 1853, drž. zak. št. 130, odkupu ali uravnanju. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občini Radeče, Sv. Križ in Dvor za podporo za gozdno drevesnico v Radečah. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji občinskega odbora Sv. Križ pri Radečah zapodpora šolo na Dobovci. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji krajnega šolskega sveta na Gočah za podporo za ondotni šolski vrt. 8. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji krajnega šolskega sveta v Staremtrgu pri Poljanah za podporo za razširjenje ondotne ljudske šole. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji županstva v Senožečah za podporo za napravo napajališča oziroma vodoshrana. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o načrtu zakona zastran prenaredbe § 6. deželnega zakona dne 25. marca 1874, dež. zak. št. 12 o napravi novih zemeljskih knjig na Kranjskem in o notranji uredbi tih knjig. 11. Ustno poročilo upravnega odseka glede dovoljenja priklad za okrajne ceste. 12. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji prebivalcev trebanjskih, da se potrebno ukrene za zgradbo temeniške ceste. 13. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Riharda Dolenca, vodje vinorejske šole na Grmu, za letno nagrado 200 gld. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o tem, da se zdravniku-asistenu v blaznici na Studenci dovoli naslov "hini zdravnik".

(Na poziv) v adnji številki "Soče", da bi se narod slovenski v okneženi grofiji goriški in gradiški javno izrekel poti sumničenju in obrekanju raznih listov, ki so med svet trobili, kakor da bi Slovenci ne bili zvesti Cesarju in katoliški veri, odgovorila so že mnoga staršinstva in sicer so "Soči" dozdaj posle poročila naslednje občine: Sežana, Banjšice, Dorberg, Čepovan, Ročinj, Vrtojba, Gergar, Ponikve, Brinj, Šmarje, Medana, Serpenica, Bate, Škrbina Avče, Kobarid, Črniče, Libušnija, Šempas, Lokvec, Sedlo, Dreženca, Mirno, Šmartno. Druge jidejo za njimi koj, ko jim okoljščine dopustijo. Tko "Soča."

(Imenovanje.) Gosp. Fran Gogola, računski oficijal na Dunaji, imenovan je računskim revidentom v miesterstvu.

(Gosp. dr. vitez Tonkli) ponesrečil se je pretekli točk na potu od Vrtovine v Gorico. Slabo uprezen konja zapeljala sta v stran, voz se je preobrnjal in g. vitez Tonkli pal je tako nesrečno, da si je zlomil desno roko pri rami in se na glavi nekoliko pol.

(bla za umetno vezanje in čipkarstvo Ljubljani.) Finančno ministerstvo pritrdirlo j nasvetu ministerstva za uk in bogocastje otvoriti šletos strokovno šolo za umetno vezanje in čipkarstvo. Nadejati se je tedaj, da naša dežela o veliki oči dobi za pirohe to že dolgo željeno šolo. Kadarka tde šola popolna, imela bude četvero učiteljskih močij. V zvezi s šolo bode tudi nadaljevalni čaj.

(Slovenski Pravnik) ki je koncem l. 1888. prenehal, začel je zopet izhajati. Izdaja in uređen ga dr. Alfonz Mosche. Prva številka ima naslovno vsebino: Kakošen upliv imajo določila § 2 post. z dne 10. junija 1887. št. 74 d. z. na pridobljene zastavne pravice. — K obdačenju župnih pijač. — Pravni razgovori. Pravni pregled z letom 1887. — Slovensko pravniško društvo. — Javosodje. (Posebno zvršilo z likvidacijsko sodbo v konkursu prisojenih troškov ni dovoljeno. — O menji posesti. — Pravica sorodnikov, tožiti v službi § 495. k. z.) Listek. — Književnost. — Drobne vesti. — Navajajoč zanimivo to vsebino, priporočamo "Slovenski Pravnik" občinstvu slovenskemu, zlasti pa pravnikom slovenskim, na katere gospod izdajatelj apeluje v predgovoru "naj vsaki po svojej moći

pripomaga, da postane list veren izraz teženj in želja naših."

(Iz Celja) se nam piše: Pred kratkim po ročala je "Deutsche Wacht", da je notarska zbornica v Celji predlagala za izprazneno notarsko mesto v Celji notarje Formacher-je Fillaferro in Puffa. Ako je predlog resničen, mora se nam jako čuden dozdevati, kajti v Celjskem okraju živi 35000 Slovencev in samo v Celji nekaj Nemcev, od gori omenjenih gospodov pa nobeden ni zmožen toliko slovenščine, da bi mogli sestavljati slovenska pisma. Še bolj čudno se nam pa mora zdeti to, da je "Celjska vahtarica" objavila predlog (terno) notarske zbornice, ki je vendar uradna tajnost, katero je treba strogo varovati. Po vsem tem soditi, ima "Deutsche Wacht" jako intimne zveze z nekaterimi odborniki notarske zbornice v Celji!

(Vreme.) Včeraj smo imeli tako hud mraz, ki je danes nekoliko, četudi ne veliko odlepel. Promet po železnici meji Trstom in Ljubljano je zopet odprt, za tovorne vlake še ne, ker je bil sprva odprt samo jeden tir. Brzovlak, ki prihaja navadno iz Trsta v Ljubljano malo pred 11. uro dopoludne, dosegel je včeraj jedna ob 1/4 1. uro popoludne v Ljubljano. — Ker je bil promet takšno časa ustavljen, nakupilo se je na postri toliko posljatev, da se Ljubljanski poštni uradniki sedaj vežijo v Trst in na Duuaj, da pomagajo ambulančnim uradnikom, ki ne morejo dela zmagovali.

(Dijaška kuhinja v Celji.) Za II. društveno, šolsko leto 1887/88. so dalje darovali: Preč. gosp. Anton Lednik, župnik v Podsredi, letnino 5 gld.; preč. g. Franc Zdolšek, župnik v Solčavi, letnino 5 gld.; g. Boštjan Kregar, učitelj v Celji, letnino 5 gld.; g. J. Vilhar v Ljubljani letnino 5 gld.; preč. g. Jurij Bezenšek, župnik v Čedramu, letnino 5 gld.; g. dr. Karl Smidinger, c. kr. notar v Kamniku, letnino 5 gld. Gg. Vaida Tom, Perc Andrej, dr. Vrečko, Hudovernik Lud., dr. Lemež Urb., Irgl Franc, Vehovar Leopold, Mikuš Valent, dr. Horvat, vsi v Celji, mesečino po 50 kr. za november, 4 gld. 50 kr.; g. Jezovšek Mihael, not. kand. na Ptuj, 3 gld.; Posojilnica v Ljutomeru 30 gld.; preč. g. Gregor Presečnik, kaplan v Poljčanah, 4 gld.; Neimenovani po g. prof. Krušči za december 4 gld.; preč. g. A. Podhostnik, kaplan v Mozirji, nabral 2 gld. 21 kr.; potem preč. g. Matija Frece, župnik, letnino 5 gld.; preč. g. J. Ramor, župnik, 1 gld.; g. dr. Ipvac v Št. Jurji, letnino 5 gld.; preč. g. Blaž Dolinšek, župnik v Frankolovem, 5 gld.; preč. g. Radoslav Marzidobšek, c. kr. vojni kaplan v Zadru, 5 gld. Vsem presrčna zahvala in uljudna prošnja za daljne mile darove.

Celje, dne 26. decembra 1887.

Maks Versec, Michael Vošnjak,
blagajnik, predsednik.

Telegrami "Slovenskemu Narodu":

Dunaj 1. januvarja. Vojni minister zaukazal, da se imajo reservističnih oddelkov, ki že imajo puške repetirke, sklicati na sedem dnevne vaje, da se izvezbajo, kako rabiti to puško. Vaj se bodo udeleževali tudi častniki dotičnih čet. Vaje se prično že dne 22. januvarja pri desetem voji, (moravsko-sleziskem.)

Dunaj 2. januvarja. Cesarična Stefanija dotaknila se je z razbeljenim železom desnega očesa in se opeklila. Pro-esor Fuchs konstatoval, da je k sreči opeklina le lahka, in se bode v osmih dneh zacelila.

Peterburg 2. januvarja. "Slavjansko blagovoriteljno obščestvo" imenovalo v včerajšnji slovesni seji črnogorskega kneza in škofa Strossmayerja častnim članom.

Peterburg 2. januarja. "Novoje Vremja" pravi povodom opazke "Reichsanzeiger"-ja k ponarejenim papirjem, da bi se nemškej politiki lahko očitala neodkritosrčnost in nepoštenost, ko bi bili akti pristni, da se pač jasneje ne da izraziti. Te besede izrazujejo potrebo, da se obnove poštene, prijateljske razmere.

Pariz 2. januvarja. Sadi Carnot odgovoril na čestitko, ki mu jo je izrazil nuncij v imenu diplomata: Srečen sem, da smem računiti na sodelovanje diplomatskega korpsa, da se ne samo mej Francosko in inozemskimi vladami obstoječe prijateljske zveze vzdrže, mar-

željam, da se razprši vsaka bojazen, da bodo narodi v polni varnosti mogli baviti se z razvojem svoje moralične in gmotne blaginje.

Antverpen 2. januvarja. Velik požar uničil včeraj zvečer tukajšnje gledališče Alhambra. Kastelan in njegovi otroci, ki so bili, ker ni bilo predstave, jedini v poslopiji, so rešeni.

Berolin 2. januvarja. Pri včerajšnjem v sprejemu pri cesarji izostala vsaka politična beseda.

Beligrad 2. januarja. Novo radikalno ministerstvo sestavljeni. Prevzeli so: Sava Gruji predsedstvo in vojno ministerstvo, polkovnik Franasović notranje zadeve, Milosavljević notranje, Vuč finance.

Rim 31. decembra. Darovi, ki so jih katoliki z vsega sveta papežu izročili ob zlati maši, znašajo dva milijona. Nadaljnja darila se pričakujejo.

London 1. januvarja. "Standard" piše: Ko bi k nesreči nastala vojna, bode Anglie simpatije na strani Avstrije in njenih zaveznikov.

Zahvala.

Blagorodni gospod Anton Thomann, c. kr. svetnik, veletrgovec v Trstu in posestnik v Kamni Gorici, obdaroval je k Božiču l. i. zoper 35 tukajšnjih šolarjev, dečkov in dekle, z obuvali in z drugo zimsko obliko. Njegova blagorodna gospa pa je vspomiladi l. i. obdarila 28 dekle v Kamni Gorici z obliko.

V imenu obdarovanih otrok se podpisana prisrečno zahvaljujeta velikodušnima dobrotnikoma za ta znamenita darila.

V Kamni Gorici, dne 31. decembra 1887.

Fran Žvan, Andrej Jekovec,
predsednik kraj. šol. svetu. učitelj in vodja šole.

Zahvala.

Povodom novega leta blagovolil je milostivi knez in vladika Ljubljanski, prečastiti gospod dr. Jakob Missia, izročiti mi sto in petdeset goldinarjev za mestne uboge.

Usojam si potom javnosti izrekati najudanejšo zahvalo na tem velikodušnem darilu.

V Ljubljani, v 1. dan januvarja 1888.

Župan: Grasselli.

Sigurno zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpe vsled zapretja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja in drugih slabostij, pomaga gotovo pristni "Moll's Seidlitz-prašek" Škatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po pošttem povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah pa deželi zahtevaj se izrečno Moll'sov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

Evropski bureau Južne Pacific-družbe Sev. Ameriške,

zastopnik RUDOLF FALK v Hamburgu,
8 Deichthor-Strasse, (87—4)
daje brezplačno pojasnila ter zastonj
razpošilja karte in opise.

Texas-a in Kalifornije.

Tuji

1. januvarja:

Pri Stenu: Jordan z Dunaja. — Braun z Dunaja — Pfeifer iz Kotorja. — vitez Zaduruvier iz Ljubljane.

Pri Maliči: Monschem z Dunaja. — Kermek iz Postojne. — dr. Pučko iz Kamnika. — Kleinlercher iz Domžal. — Lagoman iz Haasberga.

31. decembra:

Pri Maliči: Welseinshaim z Bleda. — Bortoloti iz Tržiča.

Akvizitirja
za (920-1)
zavarovanje
življenja in
dohodkov
vsprejme
glavni zastop bank
„SLAVIJE“
v Ljubljani.

,LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—196)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrto leto gld. 1.15.

Dunajska borza

dne 2. januvarja t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 7.85	—	gld. 75.65
Srebrna renta	7.75	—	78.90
Zlata renta	106.—	—	106.—
5% marca renta	89.65	—	89.45
Akcije narodne banke	844.—	—	849.—
Kreditne akcije	264.70	—	264.60
London	127.20	—	127.40
Srebro	—	—	—
Napol.	10.07	—	10.09
C. kr. cekini	6.03	—	6.02
4% državne srečke iz l. 1854	62.47%	—	62.52%
Nemške marke	250 gld.	—	gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	161	—
Ogerska zlata renta 4%	96	10	—
Ogerska papirna renta 5%	79	70	—
5% štajerske zemljije, odvez. oblig.	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4%, zlati zast. listi	125	60	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	96	25	—
Kreditne srečke	100 gld.	178	85
Rudolfove srečke	10	19	30
Akcije anglo-avstr. banke	120	94	—
Trammway-društ. velj. 170 gld. a v.	194	—	—

Veselo novo leto
vsem znancem in prijateljem!

Rodbina dr. Fr. Ambrožič.

(4)

Izdajatelj in odgovorni urednik Dr. Josip Vošnjak.

BUDIMSKA

Rákóczy
GRENCICA.

Kot gotovo uplivajoče čistilno sredstvo prizorečajo rajšavnejši zdraviti pri rebušnih bolezni, zastanjki krv., zlatej ili bolezni na jetri in ledi h ter skrbljoznih bolezni, mrzlici, prsu, spuščajih, zapiranji itd. Prodaja se v vseh specijskih in prodajalnicah mirenskih vodov, kakor tudi v lekarnah in drogisterjah.

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.

(807—25)

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

8 let tem bolehal tako silno za naduh, da sem že bil šel v občeno bolnico v Pragi, da bi ozrevel. Pa vsa prizadevanja zdravnikov bila so zmanj. Zvedel sem se da dr. Rosov balzam. Ko sem ga užival popolnem po predpisu 14 dni, sem bit že prece bolisi, čez pet mesence pa sem bil že popolnem dober. Da govorim resico, lehkovo povprašate dra. Schützeja ml., ki me je res prav po očetovsko združil, toda zmanj se, da bode to zdravilo tudi drugim takoj pomagalo, zategadelj priporočam vsem, ki imajo podobno bolezen, da naj se sami preverijo.

Z velespolovanjem Jan Ježek v Holicích.

Hitra in gojova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje pravja, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo spravedni in slab deli krv, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepljivo zdravilnih zelišč, skrbno, uplija uspešno pri vseh težkah pri prebavljenji, posebitno pri slabem apetitu, napetiji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krvci v želodci, pri prepelnjenosti želodca z jedmi, zeslinjenju, krenjem natoku, hemerojidah, ženskih bolezinah, pri bolečinah v revki, hipofondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja res delavnost prebave, napravila kri zdravo in čisto in telesu da opet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega uplija je zdat gotovo in priznano dr. Rosov domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpoljila se na frankirne dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svete.

Svarjenje!

Da se izognem nejubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povzroči izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahlevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neučinkovito zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Prav

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna k črnemu orlu v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—8.

V Ljubljani: C. Piccoli, lekar; Vilij. Mayr, lekar; Erac. Erschitz, lekar; Jos. Svolnik, lekar; U. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Baccarelli, lekar. V Kranju: L. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Blazoli, lekar; Ferd. Heika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christoffetti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; C. B. Pontoni, lekar. V Idriji: Josip Warto lekar. V Oglej: Della Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leutenberg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Voraboschi, lekar; Jak. Serravalto, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogrskej imajo za logo tega zdravilnega balzama. Da se izognejo vsakej prevari,

opozarjam vse častite naročnike, da ima vsaka stekljenica po izvirnem urojem receptu napravljenega dr. Rosovega zdravilnega balzama na jednej strani v steklo utisneno moja firma z zakonito zavarovano mojo varstveno znamko (orel s ščitom na prsih, na katerem so črke „Dr. R.“), na nasprotni strani pa tu zraven natisneno vigneto. Stekljenice je zamašena s kovinskim zamaškom, na katerem je tudi utisnena moja varstvena znamka. Stekljenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz morenike z naslednjim češkim, nemškim, ogrskim in franskim napisom po podolžnih straneh:

„Dr. Rosov zdravilni balzam“ iz lekarne B. Fragner-ja, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205—III., na konci škatljice je pa na tisnena zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. Stekljenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz morenike z naslednjim češkim, nemškim, ogrskim in franskim napisom po podolžnih straneh:

„Dr. Rosov zdravilni balzam“ iz lekarne B. Fragner-ja, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205—III., na konci škatljice je pa na tisnena zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. Stekljenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz morenike z naslednjim češkim, nemškim, ogrskim in franskim napisom po podolžnih straneh:

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bu'e, rane in vnetje vsake vrste.

Ako ženam prva vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turib, gnognih tokih pri črvu v prsu in pri roztanji, pri zezab, oteklinah, pri izmašči, pri mors (mrvi) kočti, zoper revmatične oteklbine in putiko, zoper kronično vnetje v koleh, v rokah, v ledji, da si kdo nogo spašne, zoper kurja očesa in potne noge, I razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče ne, odprete noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to maziš!

Zopite ke in otekline se hitro ozdravijo, kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gojico na se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga ker se po niem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna močica ven potegnena. Tudi brani rasi divjega mesa in obvarjuje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečire to ladilno mazilo pospeši. — Odprt in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umi, potem se le se mazilo nanje prilepi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (90—20)

Balzam za uho.

Skušeno in mnogoz poskusil kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstranjuje nagluhost, in po njih se doči popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. vel.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.